

based on the text of

سنگی بر گوری

A Stone on A Grave (1981)

by

جلال آل احمد

Jalâl Âl-e Ahmad (1923–1969)

designed by

Michael Craig Hillmann

compiled by

Aziz Atai-Langrudi

revisions by

Behrad Aghaei

Note: After completing each unit, readers can resolve remaining questions about meaning in the unit's text by consulting the text's English translation in Jalal Al-e Ahmad's *A Stone on a Grave*, translated from the Persian by Azfar Moin (Costa Mesa, CA: Mazda Publishers, 2008).

لغات در « خلاصه متن بخش اول »

west - east	غَرْب - شَرْق
life(time)	عُمر
prose - verse	نثر - نَظْم
apogee, pinnacle	اَوْج
job, occupation	شُغْل
influence	نُفوذ
politics - political	سیاسَت - سیاسی
reading	قِرائَت
busy	مَشغول
party (political)	حزب ج. احزاب
century	قَرْن ج. قُرُون
text	مَتن ج. مَتون
movement	حَرَکَت ج. حَرَکات
word	لُغَت ج. لُغات
speed - speedy	سُرْعَت - سَرِيع
end, utmost - final	نَهايت - نَهايتی
summary	خُلاصه
cleric(al), religious	روحانی
effect	تأثير
fighting, combatting	مُبارزه
brevity, succinctness	ایجاز
beginning - beginner	اِبْتِداء - مَبْتَدی
dictatorship	اِسْتِبداد
to pay, to proceed	پَرداختن
advanced	پیشرفته
outlook	بینش
writing	نِگارِش
world view	جَهان بینی
method, manner	شیوه
specimen, example	نمونه
spoken language	زبانِ کُفتاری
written language	زبانِ نَویشتاری
contemporary	همزمان
end, conclusion	پایان

خلاصه متن بخش اول Summary of Unit 1

از ابتدای قرن بیستم نثر فارسی به زبان گفتاری نزدیک شد. این نزدیکی در نثر جلال آل احمد به اوج رسید. نثر آل احمد پرحرکت، سریع، و در نهایت ایجاز است. او هم از نظر بینش سیاسی و هم از نظر شیوه نثر نویسی، بر نویسندگان همزمان خود تأثیر گذاشت. آل احمد در يك خانواده روحانی به دنیا آمد، به شغل معلمی پرداخت، مدتی با حزب توده همکاری کرد و تا پایان عمر با نوشته‌های خود با نفوذ غرب و استبداد سیاسی مبارزه کرد. اتوبیوگرافی "سنگی برگوری" نمونه‌ای است هم از شیوه نگارش و هم از جهان بینی او.

فارسی دری که زبان امروز ایرانیان است تاریخی هزار و صد ساله دارد. و از اوایل قرن دهم میلادی به بعد، در نظم و نثر، آثار ادبی ارزشمندی به فارسی نوشته شده است. لیکن تا قرن بیستم نظم مهم‌تر از نثر به حساب می‌آمد.

- ۵ از اوایل قرن بیستم، با شکل‌گیری تحولات اجتماعی، نویسندگان ایرانی ضرورت نفوذ در عقاید مردم را درک کرده به ساده نویسی رو می‌آورند. همین ضرورت است که از مشروطیت به بعد از اهمیت نظم می‌کاهد و بر اهمیت نثر می‌افزاید. در طول صد سال گذشته افراد زیادی در گسترش نثر فارسی موثر بوده‌اند. زبان روزمره مردم نخستین بار توسط علی اکبر دهخدا در نثر مطبوعاتی و توسط محمد علی جمالزاده به نثر داستانی وارد می‌شود. صادق هدایت در داستان‌های خود به شیوه‌ای طبیعی‌تر از زبان محاوره استفاده می‌کند. اما این جلال آل احمد است که در این سبک نویسندگی پختگی نشان می‌دهد. آنچه که نثر آل احمد را از نثر سایر نویسندگان پیشین جدا می‌کند، بافت و ترکیب زبان اوست که به طور کلی به سرشت زبان گفتاری نزدیک‌تر است. از این گذشته آل احمد در نثر ۱۵ خود گاه رابطه‌ها و گاه فعل‌ها را حذف می‌کند. گاهی جمله را نیمه کاره می‌گذارد و گاه آن را با "که" ی موصولی از نیمه شروع می‌کند. بدین ترتیب نثری می‌آفریند که با حرکتی سریع، معنی را در نهایت ایجاز منتقل می‌کند. تأثیر آل احمد در نویسندگان همزمان او هم از نظر شیوه نثر نویسی و هم از نظر نگرش سیاسی-اجتماعی انکار ناپذیر است. ۲۰
- وقتی که آل احمد در سپتامبر ۱۹۶۹ در سن چهل و شش سالگی مرد، مشهورترین روشنفکر و نویسنده ایران بود. وی در سال ۱۹۲۲ در

خانواده‌ای روحانی به دنیا آمد. دورهٔ رشد و جوانی او با جنگ جهانی دوم و عوارض سیاسی-اجتماعی آن در ایران مصادف بود. در سال ۱۹۴۲ دیپلم دبیرستان را گرفت و در سال ۱۹۴۶ دورهٔ لیسانس زبان و ادبیات ۲۵ فارسی را در دانشسرای عالی تهران به پایان رسانید. از سال ۱۹۴۴ تا ۱۹۴۷ عضو حزب تودهٔ ایران بود. در سال ۱۹۴۷ از این حزب انشعاب کرد. از آن زمان تا سال ۱۹۵۲ در چند حزب سوسیالیستی دیگر فعالیت داشت. در سال ۱۹۵۰ با سیمین دانشور، که بعدها معروفترین نویسندهٔ زن ایران شد، ازدواج کرد.

آل احمد در سال ۱۹۵۲ دستگیر و برای مدتی کوتاه زندانی شد و پس از آن دیگر به هیچ حزب و گروه سیاسی دیگر نپیوست. اما تا پایان عمر از راه نوشته‌های خود با شرایط سیاسی و اجتماعی ایران همچنان ناسازگار و در مبارزه باقی ماند. آنچه را که آل احمد در مبارزات خود هدف گرفته بود نفوذ فرهنگ غربی و دخالت خارجی‌ها در امور سیاسی، ۲۵ اجتماعی و فرهنگی ایران، خرافات مذهبی و استبداد سیاسی بود. آثار او شامل نه مجموعه داستان‌های کوتاه و رمان، پنج سفرنامه، و هفت مجلد از مقاله‌های بلند و کوتاه، ده ترجمه که پنج‌تای آن‌ها با کمک دیگران انجام شده، و شبه اتوبیوگرافی "سنگی بر گوری" می‌باشد.

کتاب "سنگی بر گوری" دوازده سال پس از مرگ وی در اواخر سال ۴۰ ۱۹۸۱ به چاپ رسید. گویا بیش از هزار نسخه به فروش نرفته بود که بقیهٔ نسخه‌ها به دستور دولت جمع‌آوری شد. اهمیت این کتاب در آن است که بیش از آثار دیگر آل احمد هم ویژگی‌های نثر او را به طور یکدست و کاملاً مشخص به خواننده می‌نماید و هم او را با تضادهای درونی نویسنده آشنا می‌سازد.

Reading Comprehension Questions

سؤالات درکِ متن

Answers appear in the lines of the foregoing text cited in parentheses after each question.

- 1 What is the name in Persian for the Persian language? (line 1)
- 2 How long has Persian or the Neo-Persian language existed? (l. 1)
- 3 Until the twentieth century, which was a more important literary vehicle in Persian, verse or prose? (ll. 7-8)
- 4 At the beginning of the twentieth century, what prompted Iranian writers to incline toward simple, straightforward writing? (ll. 5-6)
- 5 What kind of a family did Jalâl Âl-e Ahmad come from? (l. 23)
- 6 What sort of education did Âl-e Ahmad receive? (ll. 25-26)
- 7 What sort of political activities did Âl-e Ahmad engage in? Until when? (l. 27)
- 8 In his writing, what does Âl-e Ahmad fight against? (ll. 34-36)
- 9 What kinds of books did Âl-e Ahmad write? (ll. 32-34)
- 10 What happened to *A Stone on a Grave* after almost a thousand copies got sold? (l. 41)

متن بخش اول با اعراب
Unit 1 Text with Short Vowel Marks

فارسی دری که زبان امروز ایرانیان است تاریخی هزار و صد ساله دارد. و از اوایل قرن دهم میلادی به بعد، در نظم و نثر، آثار ادبی ارزشمندی به فارسی نوشته شده است. لیکن تا قرن بیستم نظم مهم‌تر از نثر به حساب می‌آمد.

- ۵ از اوایل قرن بیستم، با شکل‌گیری تحولات اجتماعی، نویسندگان ایرانی ضرورت نفوذ در عقاید مردم را درک کرده به ساده نویسی رو می‌آورند. همین ضرورت است که از مشروطیت به بعد از اهمیت نظم می‌کاهد و بر اهمیت نثر می‌افزاید. در طول صد سال گذشته افراد زیادی در گسترش نثر فارسی مؤثر بوده‌اند. زبان روزمره مردم نخستین بار توسط علی اکبر دهخدا در نثر مطبوعاتی و توسط محمد علی جمالزاده به نثر داستانی وارد می‌شود. صادق هدایت در داستان‌های خود به شیوه‌ای طبیعی‌تر از زبان محاوره استفاده می‌کند. اما این جلال آل احمد است که در این سبک نویسندگی پختگی نشان می‌دهد. آنچه که نثر آل احمد را از نثر سایر نویسندگان پیشین جدا می‌کند، بافت و ترکیب زبان اوست که به طور کلی به سرشت زبان گفتاری نزدیک‌تر است. از این گذشته آل احمد در نثر ۱۰ خود گاه رابطه‌ها و گاه فعل‌ها را حذف می‌کند. گاهی جمله را نیمه کاره می‌گذارد و گاه آن را با "که" ی موصولی از نیمه شروع می‌کند. بدین ترتیب نثری می‌آفریند که با حرکتی سریع، معنی را در نهایت ایجاز منتقل می‌کند. تأثیر آل احمد در نویسندگان همزمان او هم از نظر شیوه نثر نویسی و هم از نظر نگرش سیاسی-اجتماعی انکار ناپذیر است. ۲۰
- وقتی که آل احمد در سپتامبر ۱۹۶۹ در سن چهل و شش سالگی مرد، مشهورترین روشنفکر و نویسنده ایران بود. وی در سال ۱۹۲۲ در خانواده‌ای روحانی به دنیا آمد. دوره رشد و جوانی او با جنگ جهانی دوم

و عوارض سیاسی-اجتماعی آن در ایران مُصادف بود. در سال ۱۹۴۲
دیپلم دبیرستان را گرفت و در سال ۱۹۴۶ دوره لیسانس زبان و ادبیات ۲۵
فارسی را در دانشسرای عالی تهران به پایان رسانید. از سال ۱۹۴۴ تا
۱۹۴۷ عضو حزب توده ایران بود. در سال ۱۹۴۷ از این حزب انشعاب
کرد. از آن زمان تا سال ۱۹۵۲ در چند حزب سوسیالیستی دیگر فعالیت
داشت. در سال ۱۹۵۰ با سیمین دانشور، که بعدها معروفترین نویسنده
زن ایران شد، ازدواج کرد.

۳۰

آل احمد در سال ۱۹۵۲ دستگیر و برای مدتی کوتاه زندانی شد و
پس از آن دیگر به هیچ حزب و گروه سیاسی دیگر نپیوست. اما تا پایان
عمر از راه نوشته‌های خود با شرایط سیاسی و اجتماعی ایران همچنان
ناسازگار و در مبارزه باقی ماند. آنچه را که آل احمد در مبارزات خود
هدف گرفته بود نفوذ فرهنگ غربی و دخالت خارجی‌ها در امور سیاسی، ۳۵
اجتماعی و فرهنگی ایران، خرافات مذهبی و استبداد سیاسی بود. آثار او
شامل نه مجموعه داستان‌های کوتاه و رمان، پنج سفرنامه، و هفت مجلد از
مقاله‌های بلند و کوتاه، ده ترجمه که پنج‌تای آن‌ها با کمک دیگران انجام
شده، و شبه اتوبیوگرافی "سنگی بر گوری" می‌باشد.

کتاب "سنگی بر گوری" دوازده سال پس از مرگ وی در اواخر سال ۴۰
۱۹۸۱ به چاپ رسید. گویا بیش از هزار نسخه به فروش نرفته بود که بقیه
نسخه‌ها به دستور دولت جمع‌آوری شد. اهمیت این کتاب در آن است که
بیش از آثار دیگر آل احمد هم ویژگی‌های نثر او را به طور یکدست و
کاملاً مشخص به خواننده می‌نمایاند و هم او را با تضادهای درونی نویسنده
آشنا می‌سازد.

۴۵

لُغَات و اصطلاحات بخشِ اوّل

	↓	
to create - creation	آفَرِيدَن - آفَرِينِش	شاملِ
work (e.g., literary)	اَثَر ج. اَثار	شَبِيه ...
society - social	اجْتِمَاع - اجْتِمَاعِي	شَرْط ج. شَرْايِط
rebirth, revitalization	اِحْيَاء	شَكْل گيري
idiom, expression	اصْطِلَاح ج. اصْطِلَاحَات	شَيوَه
protest, objection	اعْتِرَاض	عَارِضَه ج. عَوَارِض
secession, splitting	اِنْشِعَاب	عَامِل ج. عَوَامِل
succinctness, conciseness	اِيْجَاز	عَضْبِي
weave - to weave	بَافْت - بَافْتَن	عَضْو ج. اَعْضَاء
remaining (adj), left (over)	بَاقِي	عُمُر
the rest, the remaining (n)	بَقِيَه	فَعَالِيَّت
answer	پَاسِخ = جَوَاب	لُغَت ج. لُغَات
question	پُرسِش = سَوَال	لِيسانس
laying the foundation	پِي رِيْزِي	مُبارِزَه
to join	پِيُوَسْتَن	مَبْدَأ
evolution	تَحْوُل	مُتْرَاف
contradiction, clash	تَضَاد	مُتَضَاد
deletion, elimination	حَذْف	مَجَلَه
origin, source	خَاسْتِگَاه = مَبْدَأ	مَذْهَب
superstition (s)	خُرَافَات	مُشَخَّص
characteristic (n)	خُصُوْصِيَّت	مُصَادِف
teachers' college	دَانِشْطَرَا	مَعْرُوف
interference, intrusion	دَخَالَت	مُنْتَقِل كَرْدَن
comprehension	دَرْك	مَنْش
internal	دَرْوْنِي	نَاسازگار
to be arrested	دَسْتِگِير شُدَن	نَثْر
period, cycle, era	دَوْرَه	نُسخَه
clerical (religious)	رُوحَانِي	نَظْم
temperament	رُوحِيَه	نُفُوذ
everyday, routine	رُوزْمَرَه	نَگَرِش
method	رُوش = شَيوَه	نَمايانَدَن
intellectual	رُوشَنْفِكْر	وَضْع ج. اَوَضَاع
prison, jail - prisoner, imprisoned	زَنْدَان - زَنْدَانِي	ويژَه - ويژگِي
nature, essence	سِرِشْت = نَهَاد	يَكْدَسْت
politics - political	سِياسَت - سِياسِي	
		consisting (of)
		pseudo...
		condition, term
		formation
		method, manner
		symptom
		factor
		nervous, touchy (person)
		member, limb (body)
		life(time)
		activity
		word
		college degree (B.A., B.S.)
		fight(ing), struggle
		origin, source
		synonym
		antonym
		magazine
		religion
		distinct(ive), distinguishable
		coinciding (with)
		famous
		to transfer, to convey
		nature, disposition
		incompatible
		prose (as opposed to verse)
		copy, manuscript; prescription
		verse (as opposed to prose); order
		influence; penetration
		outlook, perspective, approach
		to reveal, to display
		condition, situation
		special (adj) - characteristic (n)
		uniform (adj)

پرسش و پاسخ Questions and Answers

به سؤالات زیر پاسخ دهید. جواب دقیق هر سؤال در متن فوق پیدا می‌شود.
Answer the following questions. The exact answer to each question appears in the reading text above.

- ۱- دوره رشد و جوانی آل احمد با چه رویداد مهم تاریخی برابر بود؟
- ۲- فارسی دری از چه وقت زبان ایرانیان شد؟
- ۲- نثر آل احمد چه ویژگی‌هایی دارد؟
- ۴- کتاب "سنگی بر گوری" از چه نظر اهمیت دارد؟
- ۵- از سال ۱۹۵۲ به بعد آل احمد به چه طریقی به مبارزه خود ادامه داد؟

درك متن Comprehension

در جملات زیر که چکیده نکات مهم متن هستند، پاسخ درست را انتخاب کنید:
Choose the correct completion of the following sentences which summarize chief points in the reading.

- ۱- کدامیک از تیتروهای زیر برای این درس مناسب‌تر است؟
() تاریخ معاصر ایران
() زندگینامه جلال آل احمد
() تاریخچه نویسندگی در ایران
- ۲- زبان روزمره مردم، نخستین بار توسط
() هدایت وارد نثر داستانی شد.
() جمالزاده وارد نثر مطبوعاتی شد.
() دهخدا به نثر روزنامه‌ای وارد شد.
- ۳- پس از دستگیری و زندانی شدن بود که آل احمد
() از حزب توده کناره گرفت.
() از حزب توده انشعاب کرد.
() عضویت هیچ حزب و گروهی را قبول نکرد.
- ۴- موقعی کتاب "سنگی بر گوری" جمع‌آوری شد که
() گویا هنوز نسخه‌ای از آن فروخته نشده بود.
() گویا هزار نسخه آن قبلاً فروخته شده بود.
() گویا بیش از ۱۰۰۰۰ نسخه آن فروخته شده بود.
- ۵- تا قبل از قرن بیستم
() اهمیت نثر بیشتر از نظم بود.
() نظم مهمتر از نثر بود.
() نظم و نثر اهمیت یکسانی داشتند.

مُتْرَادِف و مُتَضَاد
Synonyms and Antonyms

متضاد کلمهٔ ستون الف را در ستون ب پیدا کنید و آن را در جای تعیین شده بنویسید. یک نمونه داده شده است.

Find the antonym in column **B** for each word in column **A** and write it in the space provided. An example has been given.

ب		الف
پیری	_____	۱ - آغاز
پوشاندن	_____	۲ - کوتاه
ناسازگار	_____	۲ - اوایل
کم	_____	۴ - مُتْرَادِف
کُند	_____	۵ - مشهور
پایان	_____	۶ - جوانی
بلند	_____	۷ - دستگیر شدن
اواخر	_____	۸ - سازگار
مُتَضَاد	_____	۹ - بیش
آزاد شدن	پوشاندن	۱۰ - نمایاندن <-----
گمنام	_____	۱۱ - سریع

مترادف کلمهٔ ستون الف را در ستون ب پیدا کنید و آن را در جای تعیین شده بنویسید. یک نمونه داده شده است.

Find the synonym in column **B** for each word in column **A** and write it in the space provided. An example has been given.

ب		الف
گردآوری	_____	۱ - نخستین
ظاهراً	_____	۲ - توسط
کم کم	_____	۳ - آفریدن
اولین	نهاد	۴ - سرِشْت <-----
به وسیلهٔ	_____	۵ - مُضَادِف
خصوصیت	_____	۶ - نفوذ
نهاد	_____	۷ - کمک
خلق کردن	_____	۸ - ویژگی
رخنه	_____	۹ - جمع آوری
برابر	_____	۱۰ - به تدریج
یاری	_____	۱۱ - گویا

تمرین جانشینی
Substitution Practice

به جای کلمه‌های برجسته از کلمات داده شده استفاده کنید:
Substitute the new words or phrases for the bold-faced items in the following sentences.

- ۱- وقتی آل احمد در چهل و شش سالگی مُرد، **مشهورترین نویسنده ایران بود**.
نویسنده گمنامی نبود
نویسنده سرشناسی بود
نویسنده مشهوری بود
- ۲- از این **گذشته** آل احمد در نثر خود گاه رابطه‌ها را حذف می‌کند.
تازه
با این وصف
با وجود این
- ۳- فارسی **دَری** که زبان امروز ایرانیان است **تاریخی هزار و صد ساله دارد**.
در قرن نهم میلادی پدید آمد
از هزار و سیصد سال پیش شروع شد
عمرش به هزار و صد سال می‌رسد
- ۴- بدین ترتیب نثری **می‌آفریند** که خاستگاه آن روحیه و **منش** خود او بود.
خلق می‌کند
پدید می‌آورد
به وجود می‌آورد
- ۵- آل احمد از سال ۱۹۴۴ تا ۱۹۴۷ عضو حزب توده بود.
چند سالی
مدت کوتاهی
سه سال

درست یا غلط
True or False

- ۱- نویسندگان ایرانی از بعد از مشروطیت به ساده‌نویسی رو می‌آورند برای اینکه می‌خواهند نوشته‌هایشان برای همه قابل فهم باشد.
- ۲- در قرن بیستم اهمیت نظم روز بروز بیشتر می‌شود.
- ۳- در مقایسه با نویسندگان پیشین نثر آل احمد به زبان گفتاری نزدیکتر است.
- ۴- آل احمد در نثر خود از تمام قواعد دستوری پیروی می‌کند.
- ۵- آل احمد هیچگاه در یک حزب سیاسی فعالیت نکرد.
- ۶- آل احمد در آثار خود به نفوذ فرهنگ غربی و خرافات مذهبی حمله می‌کند.
- ۷- کتاب سنگی بر گوری از هر نظر بهترین اثر آل احمد می‌باشد.

نکته دستوری Grammar Note

Plural forms of nouns:

شکل مفرد هر کلمه از ستون الف را با شکل جمع آن در ستون ب برابر کنید.
Match the singular forms in the right column with the plural form in the left column.

شرایط	_____	أَوَّل
نویسندگان	_____	قَرْن
آثار	_____	تَحَوُّل
عوارض	_____	نوشته
مطبوعات	_____	نویسنده
قرون	ادبیات _____	ادب <-----
افعال	_____	عارضه
اوایل	_____	شرط
عقاید	_____	فعل
تحولات	_____	عقیده
خرافات	_____	أمر
امور	_____	اثر
مبارزات	_____	خُرَافه
نوشته‌ها	_____	مَطْبوعه
ادبیات	_____	مُبَارِزه

تَبْدِيلِهَا
Transformations

- مصدر (infinitive) داخل پرانتز هر جمله را به صورت درست خود بنویسید:
- ۱- در صد سال گذشته افراد زیادی در گسترش نثر فارسی موثر _____ (بودن).
 - ۲- آل احمد در سال ۱۹۵۰ با سیمین دانشور _____ (ازدواج کردن).
 - ۲- گویا بیش از هزار نسخه از کتاب به فروش _____ (رفتن) که بقیه را جمع‌آوری کردند.
 - ۴- تا قرن بیستم، نظم فارسی مهمتر از نثر به حساب _____ (آمدن).
 - ۵- آنچه که نثر آل احمد را از نثر سایر نویسندگان _____ (جدا کردن)، بافت و ترکیب زبان اوست.